



Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2022
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
αριθ. προηγ. εγγρ.:	8718/22
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με μια στρατηγική προσέγγιση της ΕΕ για τη στήριξη του αφοπλισμού, της αποστράτευσης και της επανένταξης πρώην μαχητών (ΑΑΕ)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με μια στρατηγική προσέγγιση της ΕΕ για τη στήριξη του αφοπλισμού, της αποστράτευσης και της επανένταξης πρώην μαχητών (ΑΑΕ), όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις 16 Μαΐου 2022.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με μια στρατηγική προσέγγιση της ΕΕ για τη
στήριξη**

του αφοπλισμού, της αποστράτευσης και της επανένταξης πρώην μαχητών (ΑΑΕ)

1. Υπενθυμίζοντας τις φιλοδοξίες που καθορίζονται στη συνολική στρατηγική για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας της ΕΕ, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη προσέγγιση έναντι των εξωτερικών συγκρούσεων και κρίσεων και στα συμπεράσματα σχετικά με την ασφάλεια και την άμυνα, καθώς και στη στρατηγική πυξίδα, το Συμβούλιο προσυπογράφει την κοινή ανακοίνωση «Στρατηγική προσέγγιση της ΕΕ για τη στήριξη του αφοπλισμού, της αποστράτευσης και της επανένταξης πρώην μαχητών (ΑΑΕ)», επικαιροποιώντας τη γενική ιδέα του 2006 για τη στήριξη του ΑΑΕ.
2. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι ο ΑΑΕ αναφέρεται σε μια εθελοντική διαδικασία μέσω της οποίας άνδρες και γυναίκες μέλη και συνεργάτες των ενόπλων δυνάμεων και ενόπλων ομάδων καταθέτουν τα όπλα τους, απομακρύνονται από τις δομές διοίκησης και ελέγχου, κάνουν τη μετάβαση στον πολιτικό βίο και επανεντάσσονται με βιώσιμο τρόπο στις τοπικές κοινότητες. Οι ειδικές ως προς το πλαίσιο διαδικασίες ΑΑΕ, οι οποίες αποτελούν εθνική και τοπική δέσμευση και θέτουν στο επίκεντρό τους τον άνθρωπο, έχουν πολιτικό χαρακτήρα και αποτελούν κεντρική συνιστώσα για τη μετάβαση από την ένοπλη σύρραξη στην ενεργό συμμετοχή στα κοινά και στη συμμετοχική διακυβέρνηση στη γειτονιά της ΕΕ και πέραν αυτής και συμβάλλουν στη σταθεροποίηση, στη βιώσιμη ειρήνη και ανάπτυξη.

3. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι οι διαδικασίες ΑΑΕ είναι πολύπλευρες και συχνά απαιτείται στήριξη σε όλα τα στάδια του κύκλου των συγκρούσεων. Σε ό,τι αφορά τη στήριξη των πρώην μαχητών, των συνεργατών τους και των κοινοτήτων στις οποίες αυτοί επανεντάσσονται, θα πρέπει κατά την αντιμετώπιση των κοινωνικών, ψυχοκοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών και νομικών αναγκών τους καθώς και των αναγκών που σχετίζονται με την ασφάλεια και την υγεία τους, αυτή να βασίζεται σε συγκεκριμένη πολιτική, να συνεκτιμά τη διάσταση των συγκρούσεων και να λαμβάνει υπόψη τα δικαιώματα των ατόμων. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη αφενός στην προαγωγή, την προστασία και την πραγμάτωση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και στην πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου και του προγράμματος δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη (ICPD) και των αποτελεσμάτων των διασκέψεων αναθεώρησής τους, και αφετέρου στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και στα συναφή δικαιώματα, στο πλαίσιο αυτό. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η ΕΕ επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της όσον αφορά την προαγωγή, την προστασία και την πραγμάτωση του δικαιώματος κάθε ατόμου να ελέγχει πλήρως και να αποφασίζει ελεύθερα και υπεύθυνα για ζητήματα που άπτονται της σεξουαλικότητας και της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής του υγείας, χωρίς διακρίσεις, καταναγκασμό και βία. Η ΕΕ τονίζει περαιτέρω την ανάγκη καθολικής πρόσβασης σε ποιοτική, οικονομικά προσιτή και ολοκληρωμένη ενημέρωση και εκπαίδευση για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης εκπαίδευσης για τη σεξουαλικότητα, καθώς και σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.
4. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να γνωρίζει τις διαφορετικές, ειδικές και μη ομοιογενείς ανάγκες των ανδρών, γυναικών, αγοριών και κοριτσιών διαφορετικών ηλικιών, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές ή εθνοτικές, θρησκευτικές, γλωσσικές και πολιτικές μειονότητες, όπως ορίζονται στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών, καθώς και τη σημασία της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής τους στις διαδικασίες ΑΑΕ. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία που έχει η συνεκτίμηση της ηλικίας και της διάστασης του φύλου στις δεσμεύσεις ΑΑΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

5. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η ενσωμάτωση της στήριξης των διαδικασιών ΑΑΕ και των συνιστωσών τους στο πλαίσιο των στρατηγικών που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση διαρκούς πολιτικής ευθύνης εκ μέρους όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημαντική σύνδεση μεταξύ του ΑΑΕ και άλλων διαδικασιών που στηρίζουν τη σταθεροποίηση και τη μετάβαση από τις βίαιες συγκρούσεις στη βιώσιμη ειρήνη, επισημαίνοντας τον αλληλένδετο χαρακτήρα των υποκείμενων προκλήσεων και των έμφυλων επιπτώσεών τους. Οι πρωτοβουλίες για την παροχή στήριξης για: διαμεσολάβηση, διακυβέρνηση και μεταρρύθμιση στον τομέα της ασφάλειας, μεταβατική δικαιοσύνη, μείωση της βίας σε κοινοτικό επίπεδο· πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, του βίαιου εξτρεμισμού και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας· προστασία των παιδιών που πλήττονται από τις συγκρούσεις· καταπολέμηση της παράνομης εκμετάλλευσης φυσικών πόρων και του οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων· προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς· διαχείριση των ροών όπλων και πυρομαχικών, είναι σημαντικές στο πλαίσιο αυτό.
6. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία του συντονισμού μεταξύ ταχείας δράσης και μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων κατά τη χρήση του συνόλου της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την ολοκληρωμένη προσέγγιση, με βάση κοινές, συντονισμένες αξιολογήσεις και ανάλυση συγκρούσεων και πλαισίου. Υπό το πρίσμα αυτό, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις συνεισφορές στις διαδικασίες ΑΑΕ μέσω π.χ. πρωτοβουλιών για την πρόληψη των συγκρούσεων, για την οικοδόμηση της ειρήνης και τη διαμεσολάβηση, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών που λαμβάνονται σε τοπικό και κοινοτικό επίπεδο, της ανάπτυξης ικανοτήτων, της μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής βοήθειας και της προώθησης εναλλακτικών μέσων βιοπορισμού, που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Η Ευρώπη στον κόσμο. Η ΕΕ θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στον ΑΑΕ μέσω στρατιωτικών και μη στρατιωτικών αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ, σύμφωνα με το σύμφωνο μη στρατιωτικής ΚΠΑΑ.

7. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό οι δεσμεύσεις ΑΑΕ να είναι ρεαλιστικές, ευέλικτες και να συνεκτιμούν την ηλικία και τη διάσταση του φύλου και των συγκρούσεων, με γνώμονα τις αρχές που καθορίζονται στην κοινή ανακοίνωση, και σύμφωνα με τα θεματολόγια για τις γυναίκες, την ειρήνη, την ασφάλεια και τη νεολαία, την ειρήνη και την ασφάλεια, τα παιδιά και τις ένοπλες συγκρούσεις, καθώς και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το διεθνές ποινικό δίκαιο. Στο πνεύμα αυτό, το Συμβούλιο υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο της άνευ όρων και άμεσης προστασίας, της απελευθέρωσης και της επανένταξης των παιδιών που συμμετέχουν σε ένοπλες δυνάμεις και ένοπλες ομάδες, ανά πάσα στιγμή, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τα δικαιώματα του παιδιού και το θεματολόγιο της ΕΕ για τα παιδιά και τις ένοπλες συγκρούσεις, με τις ειδικές κατευθυντήριες γραμμές του. Επιπλέον, το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις ειδικές ανάγκες, τις ευκαιρίες και τις προσδοκίες των νέων ανδρών και γυναικών στα πλαίσια του ΑΑΕ και τονίζει τη σημασία της αντιμετώπισής τους σε όλες τις διαδικασίες ΑΑΕ μέσω της ενεργού διαβούλευσης, της δέσμευσης και της συμμετοχής, και δεσμεύεται να εφαρμόσει μια νεανική προοπτική στις διαδικασίες ΑΑΕ, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2020 σχετικά με τη νεολαία στην εξωτερική δράση.
8. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό η ΕΕ και τα κράτη μέλη να στηρίζουν τις διαδικασίες ΑΑΕ σε στενή συνεργασία και συντονισμό με τους εταίρους, μεταξύ άλλων και επιτόπου. Τα Ηνωμένα Έθνη, η Παγκόσμια Τράπεζα, η Αφρικανική Ένωση και άλλοι διεθνείς ή περιφερειακοί οργανισμοί, με τον δέοντα σεβασμό στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ, οι αρχές του κράτους υποδοχής, οι γειτονικοί και περιφερειακοί φορείς και τρίτες χώρες που συμμερίζονται τις αξίες και τους στόχους της ΕΕ καθώς και η κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων νέων, έχουν καίρια σημασία στο πλαίσιο αυτό. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει επίσης την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιοποιήσουν τη συμβατότητα των δεσμεύσεων της ΕΕ για τον ΑΑΕ με τα ολοκληρωμένα πρότυπα ΑΑΕ του ΟΗΕ (IDDRS). Επιπλέον, το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης και διάθεσης της απαραίτητης εμπειρογνώσιας στις υπηρεσίες της ΕΥΕΔ και της Επιτροπής, στις αντιπροσωπείες της ΕΕ και στις αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ, όπως και στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης και των διαπραγματεύσεων, μέσω κατάλληλης κατάρτισης και μέτρων για την αύξηση της ευαισθητοποίησης.
9. Το Συμβούλιο καλεί την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και την Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη:

- να διασφαλίσει την εφαρμογή της κοινής ανακοίνωσης για την αξιοποίηση του πλήρους δυναμικού των δεσμεύσεων ΑΑΕ της ΕΕ και να τις εντάξει στο ευρύτερο πλαίσιο της συνολικής συνεργασίας της ΕΕ με τις χώρες και τις περιφέρειες εταίρους, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών σχέσεων και των πολιτικών διαλόγων, σύμφωνα με την ολοκληρωμένη προσέγγιση της ΕΕ έναντι των εξωτερικών συγκρούσεων και κρίσεων·
- να παράσχει χρηματικούς πόρους και προσωπικό για τη στήριξη του ΑΑΕ, κυρίως με τη διάθεση επαρκούς χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Η Ευρώπη στον κόσμο·
- να καταστήσει δυνατή την ανάκτηση εμπειριών, μεταξύ άλλων από τους εταίρους υλοποίησης, τις αρχές του κράτους υποδοχής και την κοινωνία των πολιτών, και υπενθυμίζει την ανάγκη τακτικής παρακολούθησης και αξιολόγησης και άντλησης διδαγμάτων από την υλοποίηση των δεσμεύσεων της ΕΕ για τον ΑΑΕ·
- να βελτιώσει τον συντονισμό, τη συνεργασία και τις εταιρικές σχέσεις για τον ΑΑΕ με τον ΟΗΕ, με διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, με εταίρους δωρητές και με την κοινωνία των πολιτών·
- να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ΑΑΕ στο πλαίσιο της μετάβασης από τις βίαιες συγκρούσεις στη σταθερότητα και τη βιώσιμη ειρήνη.
